

Обґрунтування

про схвалення проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку»

Відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), основними завданнями НКРЕКП є зокрема забезпечення ефективного функціонування та розвитку ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, та сприяння інтеграції ринку електричної енергії України з відповідними ринками інших держав, зокрема в рамках Енергетичного Співтовариства.

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок) основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону, зокрема правилами ринку. Відповідно до частини третьої статті 6 Закону та частини першої статті 17 Закону про НКРЕКП, до повноважень НКРЕКП належить затвердження правил ринку, які розробляються і адмініструються оператором системи передачі (далі – ОСП).

Відповідно до пункту 1.13.1 та 1.13.5 глави 1.13 розділу I Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку), ОСП або учасники ринку мають право ініціювати внесення змін та доповнень до Правил ринку відповідно до процедури, визначеної главою 1.13 Правил ринку. Остаточне рішення щодо внесення змін/доповнень до Правил ринку приймає НКРЕКП у порядку, встановленому законодавством.

НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 25.04.2025 № 01/25774 повідомлено, що відповідно до положень глави 1.13 Правил ринку, НЕК «УКРЕНЕРГО» за ініціативою учасників ринку та інших зацікавлених сторін в рамках постійної робочої групи ОСП з підготовки змін до Правил ринку (далі – Робоча група) було напрацьовано проєкт змін до Правил ринку, який передбачає удосконалення умов надання допоміжних послуг (далі – ДП) у частині запровадження можливості здійснювати передачу постачальниками ДП зобов'язання щодо надання ДП, та направлено НКРЕКП для розгляду та затвердження. У протоколі Робочої групи щодо обговорення зазначеного проєкту змін до Правил ринку НЕК «УКРЕНЕРГО» відзначено, що можливість передавати зобов'язання ДП передбачено вимогами європейського законодавства, зокрема Регламенту КОМІСІЇ (ЄС) 2017/2195 від 23 листопада 2017 року про встановлення настанов щодо балансування електроенергії.

Так, відповідно до статті 34 Регламенту КОМІСІЇ (ЄС) 2017/2195 від 23.11.2017 «Про встановлення настанов щодо балансування електроенергії» (далі – Регламент) у географічному районі, у якому була здійснена закупівля балансуєної потужності, ОСП повинні дозволяти постачальникам послуг з балансування передавати їхні зобов'язання щодо балансуєної потужності. При цьому, відповідно до пункту 2 Регламенту, «балансуєча потужність» означає обсяг

НКРЕКП
опрацьовано 1.225 в 11.06.2025 14:57
КЕП: Сідоров І. В. 11.06.2025 14:57
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

резервної потужності, який постачальник послуг з балансування погодився підтримувати і щодо якого постачальник послуг з балансування погодився подавати ОСП пропозиції щодо відповідного обсягу балансуєної енергії протягом строку дії договору.

Ураховуючи зазначене та за результатами опрацювання пропозицій змін до Правил ринку, що були надані ОСП за результатами їх обговорення із зацікавленими сторонами в рамках Робочої групи, Департаментом енергоринку доопрацьовано зазначені пропозиції та сформовано проєкт постанови «Про затвердження Змін до Правил ринку», яким передбачається внесення змін до Правил ринку у частині запровадження можливості передачі постачальником ДП зобов'язання щодо надання ДП з регулювання частоти та активної потужності визначеною одиницею надання ДП для виконання такого зобов'язання іншою одиницею надання ДП, в тому числі іншого постачальника ДП, та редакційне удосконалення окремих положень Правил ринку.

Ураховуючи викладене, Департамент енергоринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта.
2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку», що має ознаки регуляторного акта, разом із матеріалами, що обґрунтовують необхідність прийняття такого рішення, та аналізом його впливу на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін
до Правил ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил ринку

1. У пункті 1.1.2 глави 1.1 розділу I після абзацу двадцять шостого доповнити новим абзацом двадцять сьомим такого змісту:

«передача ДП – передача ПДП зобов’язання щодо надання ДП з регулювання частоти та активної потужності одиницею надання ДП для виконання такого зобов’язання іншою одиницею надання ДП, в тому числі іншого ПДП;».

У зв’язку з цим абзаци двадцять сьомий – п’ятдесят шостий вважати відповідно абзацами двадцять восьмим – п’ятдесят сьомим.

2. Розділ III доповнити новою главою такого змісту:

«3.19. Передача зобов’язань з надання ДП

3.19.1. ПДП має право здійснити передачу ДП щодо надання протягом розрахункового періоду (періодів) ДП з регулювання частоти та активної потужності одиницею надання ДП, яка була визначена для надання такої ДП за результатами аукціону на ДП.

Передача ДП здійснюється щодо зобов’язань надання ДП, набутих за результатами спеціальних, річних, квартальних, місячних та тижневих аукціонів на ДП. Передача ДП, набутих за результатами добових аукціонів, не здійснюється.

Передача ДП підлягає обов’язковому погодженню зі сторони ОСП.

3.19.2. Передача ДП може здійснюватися лише за умови одночасного виконання таких вимог:

1) передача ДП здійснюється в межах однієї торгової зони;

2) передача ДП здійснюється в обсязі, що не перевищує обсяг зобов’язання ПДП щодо надання ДП відповідною одиницею надання ДП у відповідний розрахунковий період;

3) передача ДП здійснюється між одиницями надання ДП, щодо яких наявне чинне свідоцтво про відповідність вимогам до ДП відповідного

продукту ДП із регулювання частоти та активної потужності та не подавалась декларація про неготовність;

4) передача ДП не порушує та/або не загрожує порушенню операційної безпеки функціонування ОЕС України, відповідно до Кодексу системи передачі.

3.19.3. Передача ДП між одиницями надання ДП, які належать (управляються) різними ПДП, здійснюється виключно на двосторонній основі шляхом укладення відповідного договору між такими ПДП та за умови дотримання вимог, визначених цими Правилами.

Передача ДП між одиницями надання ДП, які належать (управляються) одному ПДП, не потребує укладення відповідного договору.

3.19.4. Для здійснення передачі ДП ПДП подає до ОСП через СУР повідомлення про передачу ДП із зазначенням:

1) розрахункового періоду (періодів) торгового дня, щодо якого (яких) планується передача ДП;

2) торгової зони, в межах якої планується передача ДП;

3) ЕІС-коди ПДП, між одиницями, надання ДП яких планується передача ДП;

4) ЕІС-коди одиниць надання ДП, між якими планується передача ДП, та їх місцезнаходження;

5) обсяг, ціна та вид продукту ДП, що планується передати, із зазначенням аукціону, за результатами якого виникло зобов'язання щодо надання ДП одиницею надання ДП;

6) дата видачі та термін дії Свідоцтва про відповідність вимогам до ДП щодо кожної одиниці надання ДП, між якими планується передача ДП.

Порядок надання ПДП повідомлення про передачу ДП до ОСП здійснюється через СУР та визначається Інструкцією з передачі ДП в СУР, яка розробляється ОСП та оприлюднюється на його власному офіційному веб-сайті.

3.19.5. Передача ДП може здійснюватися починаючи з дня, наступного за днем, у якому завершився строк оскарження результатів аукціону, та завершується об 11:00 d-1.

ОСП здійснює перевірку поданих ПДП повідомлень про передачу ДП на відповідність вимогам пункту 3.19.2 цієї глави та впродовж двох днів

приймає рішення щодо погодження або непогодження передачі ДП та повідомляє ПДП.

У разі непогодження передачі ДП ОСП повинен повідомити ПДП про причину непогодження передачі ДП.

3.19.6. ПДП, що здійснив передачу ДП іншому ПДП, втрачає зобов'язання з надання ДП щодо обсягу, періоду надання та виду послуги, що передано, а ПДП, якому здійснено передачу ДП, набуває зобов'язання щодо надання такої ДП.

У разі здійснення передачі ДП між одиницями надання ДП одного ПДП, обсяги зобов'язання щодо надання відповідної ДП, переходять до одиниці надання ДП, якій передано ДП.

3.19.7. ПДП, що набув зобов'язання щодо надання ДП за результатами передачі ДП, несе відповідальність за якісне надання ДП у порядку, визначеному цими Правилами.

Оплата ПДП за надані ДП, зобов'язання щодо надання яких було набуто за результатами передачі ДП, здійснюється у порядку, визначеному цими Правилами, за цінами, що були визначені за результатами відповідного аукціону на ДП.

3.19.8. ОСП має право перенести граничний строк подання ПДП повідомлень про передачу ДП та/або час повідомлення ОСП про погодження або непогодження передачі ДП не пізніше 22:00 d-1, у випадках тимчасової непрацездатності СУР та/або припинення (тимчасового) роботи каналів комунікацій ОСП.

У разі перенесення граничного строку подання ПДП повідомлень про передачу ДП та/або часу повідомлення ОСП про погодження або непогодження передачі ДП, ОСП оприлюднює на своєму офіційному вебсайті повідомлення із зазначенням часу такого перенесення.».

3. У додатку 3:

1) у главі 7:

пункт 7.2 доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

«б) не погоджувати здійснення передачі ДП;

7) повторно пропонувати на аукціонах з надання ДП пропозиції, щодо яких ПДП не оформлено документ, що засвідчує відповідність обладнання, за допомогою якого планується надання ДП, вимогам нормативно-правових актів, що встановлюють вимоги до характеристик відповідного виду резерву ДП;

8) отримувати від ПДП дані, що необхідні для проведення моніторингу надання ДП електроустановок, що увійшли до складу одиниць агрегації.»;

пункт 7.3 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«2) здійснювати передачу ДП у порядку, визначеному Правилами ринку.»;

у пункті 7.5:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

«1) надавати ДП в обсягах та періодах, визначених за результатом передачі ДП відповідно до Правил ринку, та за результатами відповідних аукціонів надання ДП, що відповідає акцептованій пропозиції, відповідно до передбачених Правилами ринку умов;»;

підпункт 3 викласти в такій редакції:

«3) подавати декларацію про неготовність;»;

у пункті 7.6 слова та цифри «за 45 календарних днів» замінити словами, цифрами та знаками «у визначений пунктом 3.18.15 глави 3.18 розділу III Правил ринку строк»;

2) у підпункті 2 пункту 12.4 глави 12 слова та цифри «за 45 календарних днів» замінити словами, цифрами та знаками «у визначений пунктом 3.18.15 глави 3.18 розділу III Правил ринку строк»;

3) у пункті 13.7 глави 13 слова та цифри «за 45 днів» замінити словами, цифрами та знаками «у визначений пунктом 3.18.15 глави 3.18 розділу III Правил ринку строк».

4. У додатку 6:

1) в абзаці другому пункту 6 слова «результати аукціонів у системі управління ринком» замінити словами та аббревіатурами «обсяг зобов'язань ПДП щодо надання ДП»;

2) у пункті 7 слова «та результатів аукціонів у системі управління ринком» замінити знаком, словами та аббревіатурами «, а також обсягу зобов'язань ПДП щодо надання ДП»;

3) абзац перший пункту 8 доповнити словами, знаком та аббревіатурою «та/або набуті в результаті передачі ДП»;

4) у пункті 9:

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

« R_z – резерв на завантаження відповідно до обсягу зобов'язань ПДП щодо надання ДП, та з урахуванням графіку фізичного відпуску та відбору ППБ, МВт;»;

абзац одинадцятий викласти в такій редакції:

« R_p – резерв на розвантаження відповідно до обсягу зобов'язань ПДП щодо надання ДП, та з урахуванням графіку фізичного відпуску та відбору ППБ, МВт.»;

5) у пункті 11:

абзац сімнадцятий викласти в такій редакції:

« $R_{aPBC_{зав}}$ – обсяг аРВЧ на завантаження, що розподілений на одиницю надання ДП за допомогою графіка фізичного відпуску та відбору ППБ, відповідно до результатів аукціонів на ДП та/або набутий в результаті передачі ДП;»;

абзац двадцять другий викласти в такій редакції:

« $R_{aPBC_{розв}}$ – обсяг аРВЧ на розвантаження, що розподілений на одиницю надання ДП за допомогою графіка фізичного відпуску та відбору ППБ, відповідно до результатів аукціонів на ДП та/або набутий в результаті передачі ДП;»;

6) абзаци п'ятий та шостий пункту 12.2 викласти в такій редакції:

де $R_{зав}$ – обсяг резерву на завантаження, що розподілений на одиницю надання ДП за допомогою графіка фізичного відпуску та відбору ППБ, відповідно до результатів аукціонів на ДП та/або набутий в результаті передачі ДП, МВт;

$R_{роз}$ – обсяг резерву на розвантаження, що розподілений на одиницю надання ДП за допомогою графіка фізичного відпуску та відбору ППБ, відповідно до результатів аукціонів на ДП та/або набутий в результаті передачі ДП, МВт.».

Директор
Департаменту енергоринку

Ілля СІДОРОВ